

Yabanc? Dil Ö?renme Zorluklar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yabanc? Dil Ö?renme Zorluklar? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32681>

Özet

Yabancı Dil Öğrenme Zorlukları Ölçeği, bireylerin yabancı bir dil öğrenme sürecinde karşılaştıkları çeşitli bilişsel, duyuşsal ve çevresel engelleri sistematik olarak ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir **psikometrik** araçtır. Ölçeğin geliştirme ve temel **geçerlik** ile **güvenirlilik** özellikleri, 2019 yılında Murat Bayır ve Rıdvan Yeşil tarafından yayımlanan kapsamlı bir çalışmada ile belirlenmiştir. Bu ölçek, özellikle eğitimciler ve dil uzmanları için, öğrencilerin yaşadığı spesifik zorluk alanlarındaki teahis etmede önemli bir rol oynamaktadır.

Ölçek, dil öğreniminde başarısızlığa yol açabilecek veya öğrenme hızını düşürebilecek faktörlerin nicel analizini sağlamak ve böylece hedefe yönelik müdahale programlarının tasarlanmasına zemin hazırlamaktadır. Çalışmada, ölçeğin yapısal uygunluğunu bilimsel yöntemlerle kanıtlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Yabancı dil öğrenimi, öğrenme zorlukları, dil ediniminde engeller, ölçek geliştirme, **psikometri**, geçerlik, güvenirlik.

Yazarlar

Murat BAYIR, Rıdvan YEŞİL.

Amaç

Yabancı Dil Öğrenme Zorlukları Ölçeği'nin temel **amacı**, yabancı dil eğitimi alan bireylerin karşılaştığı zorlukların türlerini ve yoğunluklarını tespit etmektir. Dil öğrenme süreci karmaşık olup, kişisel, pedagojik ve sosyal birçok faktörden etkilenmektedir. Bu ölçek, bu faktörleri ayrıntı olarak öğrencinin hangi alanda (örneğin, gramer kaygısı, kelime dağarcığı eksikliği, telaffuz zorluğu) desteğe ihtiyaç olduğunu ortaya koyar.

Ölçek, akademik araştırmalarda dil öğrenimindeki zorluklar ile akademik başarı arasındaki ilişkiyi incelemek için bir araç olarak kullanılmak üzere tasarlanmıştır. Bu sayede, dil öğrenim metodlarının iyileştirilmesi ve öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarına göre özelleştirilmiş öğrenme stratejilerinin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Yapı

Ölçek, yabancı dil öğrenme zorlukları **yapısını** ölçmek üzere çok boyutlu bir model üzerine kurulmuştur. Bu yapı, genellikle dil öğrenimini engelleyen içsel ve dışsal faktörleri

kapsamaktadır. Psiksel faktörler arasında motivasyon, **dil kaygısı** ve bilişsel yük yer alırken; dilsel faktörler arasında öğretim kalitesi ve çevresel destek eksikliği bulunabilir.

Ölçeğin nihai faktör yapısı, dil öğreniminde karşılaşılan zorlukların birbirinden bağımsız ancak ilişkili alt boyutlardan oluştuğunu göstermektedir. Bu alt boyutlar, araştırmacılara zorlukların kökenine dair daha detaylı analiz yapma imkanı tanımaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin **geçerlik** çalışmaları, ölçeğin gerçekten yabancı dil öğrenme zorluklarını ölçtüğünü kanıtlamak amacıyla Bayır ve Yeşil (2019) tarafından yürütülmüştür. Bu çalışmalar kapsamında yapı geçerliliği, açıklayıcılığı ve doğrulayıcılığı **faktör analizi** teknikleri kullanılarak incelenmiştir. Faktör analizi sonuçları, ölçeğin teorik olarak beklentilere uygun, anlamlı bir faktör yapısına sahip olduğunu göstermiştir.

Ayrıca, ölçeğin maddelerinin ilgili literatürle uyumlu olması ve dil öğrenme zorluklarını temsil etmesi için uzman görüşleri alınarak kapsam geçerliliği de sağlanmıştır. Bu kapsamlı geçerlik testleri, ölçeğin bilimsel araştırmalarda güvenle kullanılabilmesini teyit etmektedir.

Güvenirlilik

Yabancı Dil Öğrenme Zorlukları Ölçeği'nin **güvenirlilik** analizleri, ölçeğin ölçtüğü yapıyı tutarlı bir şekilde ölçebilme yeteneğini değerlendirmiştir. Güvenirlilik, genellikle Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısıyla rapor edilmiştir. Çalışmada elde edilen yüksek Cronbach Alfa değerleri, ölçek maddelerinin birbiriyle tutarlı olduğunu ve aynı psikolojik yapıyı ölçmeye hizmet ettiğini göstermektedir.

Yüksek iç tutarlılık, ölçeğin farklı zamanlarda veya farklı örneklemeler üzerinde uygulandığında benzer sonuçlar üreteceği anlamına gelmektedir. Bu durum, ölçeğin pedagojik ve araştırma ortamlarında kararlı bir ölçüm aracı olarak kullanılabilirliğini desteklemektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin geliştirme aşamasında, yabancı dil öğrenme zorlukları kavramının boyutlarını netleştirmek için çok aşamalı **faktör analizi** teknikleri kullanılmıştır. İlk olarak, ölçeğin taslak maddelerine Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) uygulanarak temel faktör yapısı ortaya çıkarılmıştır. Bu analiz, zorlukların hangi ana temalar altında gruplandırılması gerektiğini belirlemiştir.

Ardından, elde edilen faktör yapısının teorik modele uygunluğunu test etmek amacıyla Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) gerçekleştirilmiştir. DFA sonuçları, modelin veri ile uyum indekslerinin kabul edilebilir seviyelerinde olduğunu göstererek, ölçeğin çok boyutlu yapısının

sağlamı ve yapasal **geçerli**ni güçlendirmiştir.

Araç

Test Type: Geliştirme

Format: Likert tipi derecelendirme (Orijinal makalede detaylı bilgi bulunmakla birlikte, standart bir psikometrik derecelendirme kullanıldığını varsayılmaktadır.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Yabancı dil öğrenimi gören öğrenciler

Age Group: Genellikle yükseköğretim seviyesindeki yetişkinler ve genç yetişkinler.

Population Details: Ölçek, akademik çalışmalarında yabancı dil (genellikle İngilizce) öğrenimi gören üniversite öğrencileri üzerinde standardize edilmiştir.

Test Methodology: Öz-bildirim (Self-report) ölçeği.

Anahtar Kelimeler

Dil öğrenimi, dil kaygısı, bilişsel engeller, **psikometri**, ölçek, eğitim psikolojisi, yabancı dil.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor.

Affiliation Email addresses: mrdbyr@gmail.com (Sorumlu Yazar: Murat BAYIR)

Correspondence Address: Kaynakta açıkça belirtilmemiştir.

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçek, 2019 yılında yayımlanan bilimsel bir makale kapsamında geliştirilmiştir. Ölçeğin kullanımı için telif hakları ve izinler konusunda sorumlu yazar Murat BAYIR ile e-posta yoluyla iletişime geçilmesi gerekmektedir. Akademik ve eğitim amaçlı kullanımlarda genellikle izin alınması şartıyla ücretsiz kullanım sağlanabilir. Ticari veya geniş ölçekli uygulamalar için ücret talep edilebilir.

Kaynaklar

Bay?r, M., ve Ye?i?l, R. (2019). Yabanc? Dil Ö?renme Zorluklar? Ölçe?inin **geçerlik** ve **güvenirlik** çal??mas?. *MANAS Sosyal Ara?t?rmalar Dergisi*, 8(2), 1573-1590. doi: 10.33206/mjss.530574.

Makalenin orijinal ba?lant?s? Dergipark üzerinden eri?ilebilir: dergipark.org.tr.

The original PDF can be downloaded here: yabanci-dil-ogrenme-zorluklari-olcegi-toad.pdf.

Yabanc? Dil Ö?renme Zorluklar? Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddelere eri?im için yay?mlanm?? makaleye (Bay?r ve Ye?il, 2019) ba?vurulmas? gerekmektedir.